

Bruxelles, 16 decembrie 2023
(OR. en)

16892/23

LIMITE

ENER 703
CLIMA 656
TRANS 609
CONSOM 491
IND 695
ECOFIN 1392
FISC 300

Dosar interinstituțional:
2023/0443(NLE)

NOTĂ

Sursă:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea I)
Destinatar:	Consiliul
Nr. doc. Csie:	16136/23
Subiect:	Propunere de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2022/2578 în ceea ce privește prelungirea perioadei sale de aplicare – Acord politic

INTRODUCERE

1. La 28 noiembrie 2023, Comisia a prezentat o propunere de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2022/2578 în ceea ce privește prelungirea perioadei sale de aplicare¹.
2. Regulamentul (UE) 2022/2578 al Consiliului („Regulamentul privind mecanismul de corecție a pieței”) stabilește un sistem de măsuri temporare pentru a preveni creșterea excesivă a prețurilor gazelor în UE, atunci când acestea nu le reflectă pe cele de pe piața mondială. S-a convenit plafonarea, în anumite condiții, a tranzacțiilor la bursele de gaze din Europa la 180 EUR/MWh. Mecanismul este activat atunci când prețurile de la punctele virtuale de tranzacționare ale UE depășesc anumite niveluri, iar prețurile respective depășesc cu mult un preț de referință care reflectă tendințele prețurilor GNL la nivel mondial.

¹ Doc. 16136/23.

3. Comisia propune prelungirea perioadei de aplicare a Regulamentului privind mecanismul de corecție a pieței cu un an, până la 31 ianuarie 2025.
4. Având în vedere deficitul persistent de aprovizionare cu gaze, împreună cu volatilitatea prețurilor cauzată de echilibrul fragil de pe piețele mondiale ale gazelor, o astfel de prelungire specifică și limitată în timp este considerată necesară pentru a evita prețurile excesiv de mari la energie pe parcursul sezonului de iarnă 2023-2024. De asemenea, ar trebui menționat faptul că evaluările efectuate de ESMA și ACER și, ulterior, de Comisie concluzionează că, de la intrarea în vigoare a Regulamentului privind mecanismul de corecție a pieței, nu au fost observate efecte negative asupra securității aprovizionării, asupra fluxurilor de gaze din interiorul Uniunii sau asupra stabilității financiare.

SITUAȚIA ACTUALĂ

5. Propunerea a fost examinată în cadrul reuniunilor Grupului de lucru pentru energie din 5, 7 și 12 decembrie 2023.
6. Ținând seama de observațiile statelor membre, președinția a prezentat o primă revizuire a textului² în vederea unui schimb de opinii în cadrul reuniunii Coreperului din 15 decembrie 2023.
7. Întrucât textul revizuit a putut fi acceptat de o majoritate foarte largă a statelor membre, președinția prezintă acum textul în anexa la prezenta notă, în vederea ajungerii la un acord politic în cadrul viitoarei reuniuni a Consiliului TTE (Energie) din 19 decembrie 2023.
8. Au fost aduse câteva modificări suplimentare de natură juridico-lingvistică și stilistică în întregul text pentru a-l îmbunătăți, inclusiv alinierea considerentelor identice din cele trei regulamente de urgență.
9. Modificările față de propunerea Comisiei sunt marcate prin **caractere aldine** și prin simbolul [...]. Modificările noi față de ST 16186/23 (+ COR 1) sunt marcate prin **caractere aldine subliniate** și prin simbolul [...].

² Doc. 16186/23 + COR 1.

CONCLUZIE

10. Având în vedere cele de mai sus, Consiliul este invitat să examineze textul de compromis al președinției, astfel cum figurează în anexa la prezenta notă, să discute eventualele chestiuni nesoluționate semnalate de delegații și să ajungă la un acord politic cu privire la acest regulament al Consiliului.

REGULAMENTUL (UE) 2023/... AL CONSILIULUI

din ...

**de modificare a Regulamentului (UE) 2022/2578 în ceea ce privește prelungirea perioadei sale
de aplicare**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 122
alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2022/2578 al Consiliului³ instituie un mecanism temporar de corecție a pieței („MCM”) pentru ordinele plasate în vederea tranzacționării instrumentelor financiare derivate legate de punctele virtuale de tranzacționare („PVT”) ale Uniunii cu scadențe cuprinse între luna următoare și anul următor. Prin urmare, mecanismul de corecție a pieței se aplică oricărui instrument financiar derivat pe mărfuri, tranzacționat pe o piață reglementată, al cărui suport este o tranzacție cu gaze la orice PVT din Uniune.

³ Regulamentul (UE) 2022/2578 al Consiliului din 22 decembrie 2022 de instituire a unui mecanism de corecție a pieței pentru a proteja cetățenii Uniunii și economia împotriva prețurilor excesiv de mari (JO L 335, 29.12.2022, p. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2578/oj>).

- (2) Mecanismul de corecție a pieței urmează să fie activat atunci când intervine un eveniment de corecție a pieței, și anume atunci când prețul de decontare pentru instrumentele financiare derivate cu scadența la o lună cea mai apropiată din cadrul mecanismului de transfer de titluri (TTF), astfel cum este publicat de ICE Endex B.V. (**Țările de Jos**), este mai mare de 180 EUR/MWh și este cu 35 EUR mai mare decât prețul de referință pentru trei zile lucrătoare. [...] Regulamentul (UE) 2022/2578 stabilește o limită dinamică de ofertare, conform căreia, **la apariția unui eveniment de corecție a pieței**, operatorii de piață nu [...] **trebuie** să accepte, iar participanții la piață nu [...] **trebuie** să transmită ordine pentru instrumente financiare derivate cu prețuri care depășesc cu 35 EUR/MWh prețul de referință publicat de Agenția **Uniunii Europene** pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei („ACER”)⁴ în ziua precedentă.
- (3) În rapoartele lor de evaluare a efectelor, publicate la 1 martie 2023, în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (UE) 2022/2578, [...] Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe („ESMA”)[...]⁵ și **ACER** au analizat o serie de indicatori pentru a evalua impactul mecanismului de corecție a pieței de la intrarea în vigoare a regulamentului respectiv. **ESMA** [...] și **ACER** [...] au concluzionat că mecanismul de corecție a pieței nu a fost activat și că până la publicarea rapoartelor lor respective nu au apărut efecte negative asupra securității aprovizionării, [...] asupra **fluxurilor de gaze** din interiorul Uniunii [...] sau asupra **stabilității** financiare.
- (4) Pe baza indicatorilor analizați de [...] **ESMA** și **ACER** [...] în rapoartele lor din 1 martie 2023, Comisia a extins analiza pentru a evalua evoluțiile pieței [...] **ulterioare perioadei analizate de rapoartele respective**. Nu au fost identificate efecte negative de la intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 2022/2578, iar mecanismul de corecție a pieței nu a fost niciodată activat.

⁴ [...]

⁵ [...]

- (5) Cu toate acestea, persistă dificultăți grave în ceea ce privește securitatea aprovizionării cu energie a Uniunii. Situația globală de pe piața gazelor rămâne foarte tensionată. Prețurile gazelor sunt în continuare considerabil mai mari decât **erau [...] înainte de începutul crizei în Europa, ca urmare a utilizării energiei ca armă de către Rusia și ca urmare a războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei**, cu consecințe inevitabile asupra puterii de cumpărare a cetățenilor Uniunii și asupra competitivității întreprinderilor din Uniune.
- (6) Volatilitatea pieței **gazelor** este, de asemenea, o consecință a tensionării pieței cauzate de riscurile geopolitice și reprezintă un risc suplimentar pentru economia Uniunii. Episoadele de volatilitate pronunțată a prețurilor observate în vara anului 2023 și la începutul toamnei aceluiași an, când prețurile au crescut cu peste 50 % în câteva săptămâni, arată că piețele sunt încă fragile și rămân vulnerabile la șocuri, chiar și relativ mici, asupra cererii și ofertei, după cum o demonstrează evoluția prețurilor în urma evenimentelor recente, cum ar fi greva din sectorul instalațiilor de gaz natural lichefiat (GNL) din Australia sau avarierea interconectorului de gaze Balticconnector. Criza actuală din Orientul Mijlociu constituie un risc geopolitic suplimentar semnificativ, cu un impact potențial asupra prețurilor **gazelor** și a aprovizionării cu gaze.
- (7) Piețele mondiale ale gazelor sunt în prezent foarte tensionate și se preconizează că vor rămâne astfel pentru un timp. Aprovizionarea cu GNL la nivel mondial a crescut doar modest în ultimii doi ani din cauza creșterii limitate a capacității de lichefiere, a întreruperilor de la principalele instalații de export și a scăderii aprovizionării cu gaze brute la instalațiile de GNL. O capacitate nouă semnificativă de lichefiere a GNL este prevăzută să devină operațională abia în cursul anului 2025. Prin urmare, **se preconizează că echilibrul pieței va rămâne precar în viitorul apropiat.**

- (8) În plus, din cauza scăderii semnificative a importurilor de gaze prin gazoducte din Rusia în ultimul an, disponibilitatea aprovizionării cu gaze a Uniunii este considerabil [...] **mai redusă** în comparație cu situația dinaintea crizei. Având în vedere nivelul actual al importurilor de gaze, se preconizează că importurile de gaze ale Uniunii provenite din Rusia prin gazoducte vor fi de aproximativ 20 de miliarde de metri cubi (**mld m³**) în 2023, cu aproximativ 110 mld m³ mai puțin decât în 2021. Prin urmare, există în continuare un risc grav ca în Uniune să apară deficite de gaze pe termen scurt. Având în vedere actualele condiții de piață tensionate, prețurile ar putea crește brusc din nou [...] **ca urmare** a unor evenimente imprevizibile și a unor șocuri bruște, cum ar fi: o revenire a cererii asiatice de GNL, care ar putea reduce disponibilitatea gazelor pe piața mondială a gazelor; condițiile meteorologice extreme care ar putea afecta stocarea energiei hidroelectrice [...] **și** producția nucleară, ceea ce ar necesita recurgerea într-o măsură mai mare la producerea de energie electrică pe bază de gaze, precum și alte posibile perturbări ale aprovizionării cu gaze, inclusiv o stopare completă a importurilor de gaze din Rusia, și perturbări suplimentare ale infrastructurii[...] critice, [...] **cum ar fi** actele de sabotaj împotriva gazoductului Nord Stream 1 din septembrie 2022 [...] **sau** avarierea interconectorului de gaze Balticconnector din octombrie 2023.
- (9) Dificultățile grave persistente expun întreaga Uniune riscului de a fi confruntată cu o penurie de energie și cu prețuri ridicate la energie. Nivelul prețurilor gazelor ar putea avea un impact negativ asupra situației economice a Uniunii, asupra competitivității **sale** industriale și asupra puterii de cumpărare a cetățenilor **săi**.

- (10) În [...] condițiile **respective**, în special într-o situație în care există mai multe riscuri geopolitice cu un impact potențial asupra prețurilor gazelor, teama de penurie poate declanșa reacții importante, care pot avea repercusiuni grave asupra prețurilor **gazelor**. Având în vedere echilibrul fragil dintre cerere și ofertă din prezent, chiar și [...] **perturbări moderate ale** aprovizionării cu gaze ar putea avea un impact dramatic asupra prețurilor gazelor și ar putea cauza prejudicii grave și de lungă durată economiei și cetățenilor Uniunii.
- (11) În perioada de vârf a crizei, Uniunea a adoptat un răspuns puternic și coordonat pentru a-și proteja cetățenii și economia împotriva prețurilor excesiv[...] **de mari** și pentru a se asigura că gazele sunt furnizate tuturor consumatorilor care au nevoie de ele la nivel transfrontalier, inclusiv în situații de deficit de gaze. Răspunsul Uniunii [...] **în temeiul „planului REPowerEU”⁶, astfel cum a fost anunțat de Comisie în comunicarea sa din 18 mai 2022,** și al inițiativelor ulterioare, inclusiv în temeiul măsurilor prevăzute în Regulamentul (UE) 2022/2578, **a contribuit la o îmbunătățire[...] a situației.** În situația în care măsurile respective ar înceta să se aplice, [...] situația stabilizată, [...] **deși fragilă**, la care a ajuns Uniunea **ar fi în pericol**, iar [...] reziliența în cazul unor posibile evenimente și șocuri bruște viitoare **s-ar diminua**[...].

⁶ [...]

(12) Întrucât Uniunea este o piață unică, iar TTF **din Țările de Jos** este considerat, de obicei, ca substituentul „standard” al prețurilor pe piețele **europene ale gazelor** [...], prețurile ridicate ale gazelor pentru instrumentele financiare derivate legate de TTF ar avea consecințe grave în toate statele membre, deși posibil într-o măsură **diferită** în funcție de fiecare stat membru. Instrumentele financiare derivate legate de toate celelalte PVT din Uniune ar trebui, de asemenea, să rămână incluse în sfera prelungirii **perioadei de aplicare** a Regulamentului (UE) 2022/2578, astfel încât să se evite posibila reorientare a tranzacțiilor către instrumente financiare derivate legate de alte PVT, care ar putea duce la denaturări pe piețele energiei sau financiare ale Uniunii. Mecanismul de corecție a pieței consolidează solidaritatea Uniunii prin evitarea prețurilor excesiv de mari, care sunt nesustenabile chiar și pentru perioade scurte de timp pentru multe state membre. Mecanismul de corecție a pieței poate contribui la asigurarea faptului că, **într-un spirit de solidaritate între statele membre**, întreprinderile furnizoare de gaze din toate statele membre pot achiziționa gaze la prețuri rezonabile[...].

[...](13[...]) Având în vedere faptul că Regulamentul (UE) 2022/2578 va înceta să se aplice la 31 ianuarie 2024, prelungirea perioadei sale de aplicare constituie o măsură de urgență, într-un spirit de solidaritate între statele membre[...] [...] **ca răspun[...]s la dificultățile[...]e grave persistente în aprovizionarea cu energie[...] care implică [...] un risc de criză iminentă și prețuri excesiv de mari[...].**

- (14[...]) **De asemenea**, [...] o prelungire[...] a perioadei de aplicare a Regulamentului (UE) 2022/2578 este [...] în concordanță cu planul REPowerEU, care urmărește să protejeze cetățenii **Uniunii** și economia Uniunii împotriva prețurilor excesive și a deficitelor de aprovizionare cu energie.
- (15[...]) Prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare la 1 februarie 2024, pentru a se asigura o protecție continuă împotriva prețurilor excesiv de mari pe parcursul sezonului de iarnă 2023-2024.
- (16[...]) [...] **Prelungirea** ar trebui să fie temporară și ar trebui să rămână în vigoare până la [...] **31** ianuarie 2025. [...] **Aceasta** este necesară și proporțională având în vedere persistența dificultăților grave și a **riscurilor pentru securitatea aprovizionării cu gaze a Uniunii și prețurile gazelor**[...] și **având în vedere** incertitudinea situației actuale.
- (17[...]) Întrucât obiectivul prezentului regulament nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, dar acesta poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului respectiv.
- (18[...]) Prin urmare, Regulamentul (UE) 2022/2578 ar trebui modificat în consecință,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Modificări aduse Regulamentului (UE) 2022/2578

La articolul 12 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2022/2578, a doua teză se înlocuiește cu următorul text:

„Se aplică până la 31 ianuarie 2025.”.

Articolul 2

Intrarea în vigoare [...]

Prezentul regulament intră în vigoare la 1 februarie 2024.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la [...] ..., ...

Pentru Consiliu

Președintele